

Mokřadní lokality

Blahutovická pískovna (Moravskoslezský kraj)

Vytěžená pískovna s jednou stálou a několika periodickými tůněmi. V lokalitě byla nalezena kuňka ohnivá (*Bombina bombina*), čolek a několik dalších druhů obojživelníků, též je zde velký výskyt hub. Území je degradováno nevhodnou výsadbou smrků v souvislosti s dnes již nefunkční bažantnicí, v současné době částečně napadenou kůrovcem, a celkovým zarůstáním křovinami. Cílovým stavem je obnova hodnotného mokřadu.

V péči ČSOP Jeseník nad Odrou

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 342/6, 342/4, k.ú. Blahutovice

Cihelna Chmeliště (Středočeský kraj)

Bývalá cihelna s několika jezírky, s výskytem řady zajímavých druhů živočichů; mimo jiné zde zjištěno 26 druhů vážek (šídlatka tmavá *Lestes dryas*, šídlatka hnědá *Sympetma fusca*, šidélko malé *Ischnura pumilio*, šídlo rákosní *Aeshna affinis*, vážka hnědoskvrnná *Orthetrum brunneum*, vážka žíhaná *Sympetrum striolatum*...), několik druhů obojživelníků (čolek velký *Triturus cristatus*, čolek obecný *Lissotriton vulgaris*, kuňka obecná *Bombina bombina*, rosnička zelená *Hyla arborea*, zelení skokani *Pelophylax esculentus complex*, ropucha obecná *Bufo bufo* a ropucha zelená *Bufo viridis*) či hnízdění motáka pochopa (*Circus aeruginosus*). Cihelna byla zachráněna před zavezením výkupem do vlastnictví Českého svazu ochránců přírody. Cílový stavem je zastavit sukcese – tedy částečně redukovat křoviny a rákosiny, které celou plochu postupně zarůstají a na vhodných místech vytvořit další tůňky, aby na lokalitě bylo vždy dostatečné množství vodních ploch různých hloubek a v různém stádiu zarůstání. Viz též <http://www.mistoproprrodu.cz/zachranene-lokality/cihelna-chmeliste>.

V péči sdružení Denemark

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: PK 35/1, KN 35/2 v k.ú. Chmeliště

Dolní Mlýn (Moravskoslezský kraj)

Mokřad s mokřadní loukou, lužním lesem a systémem struh a příkopů, který je jedním z mála dochovaných obdobných systémů původního obhospodařování vlhkých luk v regionu. Strouhy se během roku periodicky mění v tůně, poskytující prostor obojživelníkům, vodním ptákům i dalším živočichům. Lokalita navazuje na genofondový vysokokmenný sad, též v péči pozemkového spolku, a nově vysazené aleje v polích.

V péči ČSOP Jeseník nad Odrou

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 1090, 1091, 1092/1 v k.ú. Jeseník nad Odrou

Drahňovická mokřadla (Středočeský kraj)

Rozsáhlý komplex mokřadních luk v údolí Křešického potoka severovýchodně od Drahňovic. V podstatě celou plochu lokality lze řadit do biotopu vlhkých pcháčových luk, pouze místy jsou náznaky přechodu k nevápnitým slatiništím se suchopýrem úzkolistým (*Eriophorum angustifolium*). Lokalita je bohatá i na výskyt prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*),

kteřý se znovu objevil po obnově kosení, a starčku potočního (*Tephroses crista*). Těžiště biodiverzity leží na komplexu na levém břehu Křešického potoka, louky na pravém břehu jsou chudší. V roce 2004 byly na lokalitě vybudovány tůně pro obojživelníky, které úspěšně obsazují i mokřadní rostliny. V tůních se vyskytuje rdest plovoucí (*Potamogeton natans*), na okrajích tůní žabník jitrocelový (*Alisma plantago-aquatica*) a rozrazil štítkovitý (*Veronica scutellata*). Lokalita je významná i krajinářsky – keřovité vrby člení prostor luk v různá zákoutí a dílčí prostory. Vyskytuje se zde vrba popelavá (*Salix cinerea*) s typickými kulovitými keři. Ze živočichů je možné uvést batolce duhového (*Apatura iris*), skokana ostronosého (*Rana arvalis*), skokana zeleného (*Rana kl.esculenta*) a čolka obecného (*Triturus vulgaris*). Hlavní význam spočívá v tom, že jsou zde zachovány vlhké pcháčkové louky v reprezentativním stavu. Viz též <http://www.csopvlasim.cz/cs/drahnovicka-mokradla>.

V péči ČSOP Vlašim

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: PK 386, 388/2, 388/3, 389, 390, KN 388/3 v k.ú. Drahnovice

Hajnice (Kraj Vysočina)

Zachovalá mozaika prameništ, vlhkých až zrašelininělých luk, smilkových trávníků, lučních lad a remízků v harmonicky utvářené kulturní krajině. Z fytoecenologického hlediska je podstatná část území tvořena vlhkými pcháčovými loukami a vysokobylinnými lady. V mozaice vlhkých luk se ostrůvkovitě a v okrajových částech nacházejí podhorské smilkové trávníky. Významně jsou zastoupena i nevápnitá luční slatiniště a spíše ojediněle luční prameniště. K nejvýznamnějším druhům rostlin patří prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) a všivec lesní (*Pedicularis sylvestris*). Z ptáků zde byla v hnízdním období zjištěna bekasina otavní (*Gallinago gallinago*) a jedná se o pravidelné hnízdiště např. bramborníčka hnědého (*Saxicola rubetra*) a lindušky luční (*Anthus pratensis*).

V péči Pobočky ČSO na Vysočině

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN č. 65 v k.ú. Branišov u Jihlavy, 353, 416/14, 416/15, 361/36, 361/42, 416/20, 416/21 v k.ú. Šimanov na Moravě

Hrabětický mokřad (Moravskoslezský kraj)

Rozsáhlý mokřad, jehož centrem je prameniště s věkovitou lípou, sporadické hnízdiště motáka pochopa (*Circus aeruginosus*). V okrajových částech skládka starého data, problémem též intenzivní myslivecké využívání. Cílovým stavem celková revitalizace území, vyčištění od skládek i náletových dřevin, posílení biodiverzity drobných živočichů (vybudování tůňky a zimoviště pro obojživelníky) a umožnění přístupu k prameni dnes rozbahněným terénem.

V péči ČSOP Jeseník nad Odrou

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: p.č. 95/1 k.ú. Hrabětice

Chvojnov (Kraj Vysočina)

Z fytoecenologického hlediska se jedná o prameništ ní svahové rašelinistiě. Nejcennější biotopy tvoří ostřicovo-mechová a ostřicovo-rašeliníková společenstva v centrální části lokality. Zachovalejší část území přechází v ostřicovo-rašeliníková společenstva a ostřicové louky, zbylá část je degradovaná porosty terestrického rákosu obecného. Na lokalitě bylo v rámci

botanického průzkumu nalezeno 9 druhů rostlin náležejících mezi zvláště chráněné druhy a 21 druhů z červeného seznamu. Nejvýznamnějšími druhy jsou hrotnosemenka bílá (*Rhynchospora alba*), suchopýrek alpský (*Trichophorum alpinum*), bahnička chudokvětá (*Eleocharis quinqueflora*), bublinatka menší (*Utricularia minor*), krušík bahenní (*Epipactis palustris*) a početná populace všivce bahenního (*Pedicularis palustris*). Na lokalitě se také nacházejí velmi vzácné mechorosty poparka třířadá (*Meesia triquetra*), štírovec dutolistý (*Scorpidium scorpioides*) a bařinatka obrovská (*Calliergon giganteum*), které řadíme mezi glaciální relikty. Z ptáků zde bylo v hnízdním období zjištěno 7 zvláště chráněných druhů a 13 druhů z červeného seznamu. Nejvýznamnějšími druhy jsou bekasina otavní (*Gallinago gallinago*), sluka lesní (*Scolopax rusticola*) a křepelka polní (*Coturnix coturnix*). Jádrová část vyhlášena přírodní rezervací. V letošním roce pozemkový spolek na lokalitě, která je částečně v jeho vlastnictví, realizuje rozsáhlý revitalizační projekt.

V péči Pobočky ČSO na Vysočině

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 2166, 2167, 2168, 2170, 2171, 2173, 2814, 2819, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 2826 v k.ú. Milíčov u Jihlavy, 1311, 1315, 1322 v k.ú. Dušejov

Ještěnice (Kraj Vysočina)

Zbytek lučního svahového prameništěního rašeliniště v lesní enklávě Jihlavských vrchů s výskytem chráněných, ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů. V centrální a severozápadní části lokality jsou vyvinuta ostřicovo-rašeliniková společenstva, která přecházejí k ostřicovým porostům a na sušších místech ke krátkostébelným společenstvům. Je zde bohatá populace břízy pýřité (*Betula pubescens*). Na prameništi se vyskytují četní obojživelníci. Z plazů zde žije zmije obecná (*Vipera berus*) a ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*). V minulosti byla lokalita tokaništěm tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*). Je zde bohatá populace klikvy bahenní (*Oxycoccus palustris*), kdežto populace vlochyně bahenní (*Vaccinium uliginosum*) vymírá. Z významnějších druhů zde roste rosnatka okrouhlostá (*Drosera rotundifolia*) a vachta trojlístá (*Menyanthes trifoliata*).

V péči Pobočky ČSO na Vysočině

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 491 v k.ú. Horní Dubenky

Jinošovské údolí (Středočeský kraj)

Údolí potoka Orlina jižně od Vlašimi je unikátní ukázkou vyvážené kulturní krajiny – ojedinělým souborem biotopů ovlivněných člověkem, avšak nepostižených intenzivním hospodářstvím. Potok zde vytváří kaskádu rybníků doprovázenou břehovými porosty a mokřadními loukami. V bohatě vyvinutých břehových porostech najdeme například d'áblík bahenní (*Calla palustris*), na vlhkých loukách pak mimo jiné prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), mochna bahenní (*Potentilla palustris*), vachta trojlístá (*Menyanthes trifoliata*), hadí mord nízký (*Scorzonera humilis*) či vrba plazivá (*Salix repens*). Z ptáků lze uvést pěnici pokřovní (*Sylvia curruca*), cvrčilku zelenou (*Locustella naevia*) či motáka pochopa (*Circus aeruginosus*), z obojživelníků skokana zeleného (*Rana kl.esculenta*), kuňku obecnou (*Bombina bombina*) a rosničku zelenou (*Hyla arborea*). Snahám o zástavbu či intenzifikaci hospodaření bylo zabráněno výkupu části pozemků do vlastnictví Českého svazu ochránců přírody. Viz též <http://www.mistoproprrodu.cz/zachranene-lokality/jinosovske-udoli>.

V péči ČSOP Vlašim

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 2251/18, 2251/21, 2251/24, 2251/25, 2251/26, 2251/28, 2251/32, 2267/1, 2267/2, 2267/7, 2267/9, 2267/40, 2272/6 v k.ú. Vlašim

Louky v zámeckém parku (Středočeský kraj)

Zachovalé nivní a květnaté louky v údolí řeky Blanice v zámeckém parku ve Vlašimi. Na lokalitě se nachází typicky vyvinuté nivní vlhké pcháčkové louky, mírně pozměněné hospodařením. V rámci luk se objevují na trvale zamokřených místech přechody k vegetaci vysokých ostřic i vegetaci zbahnělých míst na místech starých ramen. Na trvale zamokřená místa je vázán fragmentární výskyt mochny bahenní (*Potentilla palustris*). V loukách mohutné duby a jiné solitérní dřeviny. Ze živočichů vázaných na mokřadní společenstva mimo jiné batolec duhový (*Apatura iris*), skokan zelený (*Rana kl.esculenta*) či rosnička obecná (*Hyla arborea*). Součást evropsky významné lokality Vlašimská Blanice. Viz též <http://www.csopvlasim.cz/cs/zamecky-park-vlasim>.

V péči ČSOP Vlašim

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 346/3, 347, 349, 353, 354, 357, 358/1, 359/1, 361/1, 365, 367, 369, 370/1, 372, 373 v k.ú. Vlašim

Mokřad v Dubu (Moravskoslezský kraj)

Lokalita v nivě říčky Luhy je vedena jako trvalý travní porost, ve skutečnosti jsou to však silně podmáčené pozemky zarůstající křovinami a orobincem úzkolistým. V minulosti zde mysliveckým sdružením provedeny nevhodné výsadby smrku, které v současné době usychají; intenzivní myslivecká činnost má i další negativní vlivy na lokalitu. Mokřad je domovem vodních ptáků, obojživelníků a plazů. Cílovým stavem prosvětlení lokality, opatření především k podpoře obojživelníků a dohoda s mysliveckým sdružením o omezení činnosti v této biologicky cenné lokalitě.

V péči ČSOP Jeseník nad Odrou

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 171/5, 171/3, 168/5 k.ú. Dub

Mokřadní louky u Blažejovic (Středočeský kraj)

Pás mokřadních luk vklíněný v lese podél drobného vodního toku nad rybníčkem severozápadně od Blažejovic, s rozptýlenou keřovou a stromovou zelení. V zhlaví rybníka se vyskytuje náznak přechodu vlhkých pcháčkových luk k nevápnitým slatiništím s výskytem prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*), suchopýru úzkolistého (*Eriophorum angustifolium*) a vachty trojlísté (*Menyanthes trifoliata*). Na okrsky trávníků je vázán výskyt populace všivce lesního (*Pedicularis sylvatica*), který na této lokalitě dosahuje vysoké početnosti. Louky patří k významným zachovalým komplexům luk na Podblanicku. Hlavní význam spočívá v tom, že je zde zachována zonace mokřadních biotopů nepoškozených intenzivní zemědělskou výrobou. Viz též <http://www.csopvlasim.cz/cs/podmacene-louky-u-blazejovic>.

V péči ČSOP Vlašim

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: PK 139, 140, 755, 756 v k.ú. Blažejovice

Mokřady Jablonné (Liberecký kraj)

Původně zanedbaná rákosina a mokřad s lužním lesem a několika potoky při zámečku Nový Falkenburk na okraji města Jablonné v Podještědí. V roce 2012 zde bylo vybudováno 8 tůní, pokračuje se v celkové revitalizaci lokality a jejím zpřístupnění veřejnosti. Lokalita ve vlastnictví pozemkového spolku. Cílovým stavem mokřad s výskytem odpovídajících rostlinných společenstev a s ekologicky odpovídajícím dřevinným doprovodem zejména vzácnějších druhů. Viz též <http://www.cmelak.cz/cz/co-delame/ochrana-prirody/mokrady-v-jablonnem>.

V péči sdružení Čmelák

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 868 v k. ú. Jablonné v Podještědí, 1036/2, 1036/3, 1040, 1043/1, 1043/2, 1044, 1045, 1070 v k. ú. Česká Ves v Podještědí

Na Hrbě (Středočeský kraj)

Komplex mokřadních luk provázaný s doprovodným porostem vrb a keřů při Volaveckém potoku pod obcí Pravonín. V letech 2000 – 2001 se na lokalitě uskutečnila ve spolupráci pozemkového spolku a obce zdařilá revitalizace, při níž bylo vybudováno nové koryto potoka s vloženými 8 směrovými oblouky a v nivě bylo vybudováno 8 tůní pro obojživelníky. Vhodně zvolený tvar koryta a provedené výsadby umožnily rychlé vytvoření biotopu mokřadních rostlin a živočichů. Rostou zde ostřice zobánkatá (*Carex rostrata*), sítiny, dvouzubce, vrbovky, vrátila se i předtím neznámá mochna bahenní (*Potentilla palustris*). Tůně využívají k rozmnožování obojživelníci (skokan zelený *Rana kl.esculenta*, ropucha obecná *Bufo bufo*, čolek obecný *Triturus vulgaris*, rosnička obecná *Hyla arborea*) mokřady obývá několik druhů měkkýšů. Viz též <http://www.csopvlasim.cz/cs/na-hrbe-u-pravonina>.

V péči ČSOP Vlašim

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: PK 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1032/1 v k.ú. Pravonín

Na Kačíně (Středočeský kraj)

Lokalita se nachází cca severovýchodně od obce Kunovice u Vlašimi, v mělkém údolí bezejmenného přítoku Pekelského potoka. Nejcennější částí lokality je mokřadní centrální část tvořená vlhkými pcháčovými loukami, které na pramenných výronech a zrašeliněných částech tvoří přechody nevápnitým mechovým slatiništím. Významná je silná populace hadího mordu nízkého (*Scorzonera humilis*) (kolem šesti set jedinců), dále se zde vyskytuje prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata*), mochna bahenní (*Potentilla palustris*), všivec lesní (*Pedicularis sylvestris*), tolije bahenní (*Parnassia palustris*) či kozlík lékařský (*Valeriana officinalis*). Část plochy je silně degradovaná třtinou křovištní (*Calamagrostis epigejos*) a také neuváženou výsadbou smrku a modřínu. V roce 2007 byly na lokalitě vytvořeny 3 tůně - 1 na pramenném vývěru, 2 v dolní části lokality přímo na drobném toku. Aktivitami pozemkového spolku se v minulosti podařilo zabránit změně vodního režimu. Viz též <http://www.csopvlasim.cz/cs/na-kacine>.

V péči ČSOP Vlašim

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 2261/3, 2296/6 v k.ú. Kuňovice, PK 369/1, 377, 384/11 v k.ú. Mnichovice

Na Oklice (Kraj Vysočina)

Územně nenarušený komplex unikátně zachovalých svahových rašelinišť s ostřicovo-mechovými a ostřicovo-rašeliníkovými společenstvy, ostřicových luk a smilkových trávníků prameništěního rašeliniště na evropském rozvodí. V rámci botanického průzkumu zde bylo zjištěno 7 zvláště chráněných druhů a 24 druhů je uvedeno v červeném seznamu. Mezi nejvýznamnější patří suchopýr štíhlý (*Eriophorum gracile*), suchopýrek alpský (*Trichophorum alpinum*), bublinatka menší (*Utricularia minor*), všivec bahenní (*Pedicularis palustris*), ostřice přiblá (*Carex diandra*), bařička bahenní (*Triglochin palustris*). Z ornitologického hlediska zde bylo zjištěno 8 druhů ptáků patřících mezi zvláště chráněné druhy a 12 druhů je zařazeno do červeného seznamu. Nejvýznamnějšími druhy jsou bekasina otavní (*Gallinago gallinago*), sluka lesní (*Scolopax rusticola*) a křepelka polní (*Coturnix coturnix*). Přírodní rezervace, součást evropsky významné lokality.

V péči Pobočky ČSO na Vysočině

Na lokalitě nebudou realizovány managementové aktivity, pouze je zařazena do hydrologické studie.

Na plachtě (Královéhradecký kraj)

Mediálně známá lokalita na okraji Hradce Králové, o jejíž záchranu byl v nedávných letech sveden boj s developerskými záměry. Soubor mokřadů, vřesovišť a otevřených slunných i vlhkých či zaplavovaných písčin - bývalé vojenské cvičiště - patří z botanického i zoologického hlediska k unikátním lokalitám. Ze zdejších rostlin je asi nejvzácnější kriticky ohrožený stozrník Inovitý (*Radiola linoides*), který byl v celém Polabí považován za vyhynulý a zde se znovu objevil díky managementovým zásahům spočívajícím v odstranění již vzrostlých náletových dřevin a následnému záměrnému rozrušení za pomoci vojenské techniky. Tyto razantní zásahy napomohly též návratu ropuchy krátkonohé (*Bufo calamita*), která zde po jejich provedení byla pozorována opět po deseti letech. Jde též o významnou mykologickou lokalitu - mimo jiné jediný nález strmělky Jossierandovy (*Omphalina mutila*) v ČR -, žije zde 15 druhů obojživelníků, jedná se o nejbohatší lokalitu vážek v ČR (50 druhů). Výčet vzácných druhů této lokality by byl dlouhý, podrobné informace jsou však veřejně dostupné.

V současné době zde vyhlášeny tři samostatné přírodní památky. Vzhledem k charakteru vyžaduje lokalita intenzivní péči; tu zajišťuje ČSOP Jaro Jaroměř spolu s dalšími partnery. Viz též <http://www.jarojaromer.cz/spolek/node/62>.

V péči ČSOP Jaro Jaroměř

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 942/7 k.ú. Nový Hradec Králové

Na pramenech (Středočeský kraj)

Lokalita v pramenné oblasti Hornolhotského potoka východně od Načeradce, skládající ze dvou samostatných částí – malého přechodové rašeliniště a vlhké pcháčkové louky. Okolní les má charakter podmáčených smrčín. Rašeliniště je domovem jediné životaschopné populace masožravé rosnatky okrouhlohlísté (*Drosera rotundifolia*) v regionu. Vlhká louka je jednou z mála dochovaných ukázek starých mokřadních luk, typických pro krajinu středních Čech. Ze

vzácnějších rostlin se zde vyskytuje například mochna bahenní (*Potentilla palustris*), starček potoční (*Tephrosia crispa*) či prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*). Ze živočichů výskyt skokana zeleného (*Rana kl. esculenta*) a hnědého (*Rana temporaria*) či ještěrky živorodé (*Zootoca vivipara*). Evropsky významná lokalita. Z důvodů rizika zalesnění vykoupeno do vlastnictví Českého svazu ochránců přírody. Viz též

<http://www.mistoproprirodu.cz/zachranene-lokality/na-pramenech>.

V péči ČSOP Vlašim

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 2493, 2531, 2591, 2793, 2794 v k.ú. Horní Lhota

Nad Svitákem (Kraj Vysočina)

Komplex vlhkých a rašelinných luk se zbytky přechodových rašelinišť s výskytem chráněných a ohrožených druhů. Podstatná část je tvořena mozaikou vlhkých pcháčovských luk a vysokobylinnými lady. V nivě potoka je vyvinuta vegetace nevápnitých mechových slatinišť a přechodových rašelinišť. Na sušších místech tato společenstva přecházejí k podhorským typům mezofilních ovsíkových luk a podhorských smilkových trávníků. Významně jsou zastoupeny i mokřadní vrbiny. Z významných druhů rostlin zde roste všivec bahenní (*Pedicularis palustris*), všivec lesní (*Pedicularis sylvatica*), vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata*), ostřice přiblá (*Carex diandra*), ostřice blešní (*Carex pulicaris*), rosnatka okrouhlolistá (*Drosera rotundifolia*), srpnatka fermežová (*Hamatocaulis vernicosus*). Z ptáků zde hnízdí např. bekasina otavní (*Gallinago gallinago*), bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*) a koroptev polní (*Perdix perdix*). Výskyt mravence rašelinného (*Formica picea*). Přírodní rezervace, součást evropsky významné lokality Na Oklice. Část lokality vykoupena do vlastnictví Českého svazu ochránců přírody. Viz též

<http://www.mistoproprirodu.cz/zachranene-lokality/nad-svitakem>.

V péči Pobočky ČSO na Vysočině

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 2892, 2893 v k.ú. Milíčov u Jihlavy

Niva Vlčnovského potoka (Moravskoslezský kraj)

Periodické mokřady v nivě Vlčnovského potoka. Původně mokřadní louky jsou dnes zarostlé náletem. V minulosti jedna z větších lokalit s výskytem prvosenky jarní (*Primula veris*). Potok je zahlouben v terénu, v některých částech pokusy o hnízdění ledňáčka (*Alcedo atthis*). Cílovým stavem celková obnova mokřadu, zejména s důrazem na podporu biodiverzity drobných živočichů (vybudování tůní a zimoviště pro obojživelníky).

V péči ČSOP Jeseník nad Odrou

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 340 k.ú. Polouvsí

Orchidejová louka Horní Maxov (Liberecký kraj)

Neudržovaná horská mokřadní louka s výskytem prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*), prstnatce Fuchsova (*Dactylorhiza fuchsii*), vachty trojlisté (*Menyanthes trifoliata*) a dalších zajímavých druhů rostlin. V uplynulých letech byla vyřezána část náletových dřevin a bylo obnoveno pravidelné kosení. Součástí pozemku je i horský potůček s lesním lemem starých smrků. Viz též <http://www.cmelak.cz/cz/co-delame/ochrana-prirody/orchidejova-louka>.

V péči sdružení Čmelák

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 789/1 v k. ú. Horní Maxov

Podlesí (Středočeský kraj)

Prameništní louka s rozptýlenou zelení. Jádrem území jsou dobře vyvinuté rašelinné louky, přecházející ve vlhké pcháčové louky a na okrajích ve smilkové trávníky. Vyskytuje se zde prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), hadí mord nízký (*Scorzonera humilis*), rosnatka okrouhlolistá (*Drosera rotundifolia*), vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata*). Na louku je vázána celá řada bezobratlých, např. vrkoč útlý (*Vertigo angustior*). Louka je významná nejen jako stanoviště chráněných druhů, ale také jako unikátní zachovalý příklad dříve hojných mokřadních luk. Na lokalitě bylo vytvořeno několik tůní pro obojživelníky. Pozemkový spolek zde provádí dlouhodobě mozaikové sečení. Lokalita patří k velmi významným zchovalým komplexům luk na Podblanicku. Přírodní rezervace. Viz též <http://www.csopvlasim.cz/cs/pr-podlesi>.

V péči ČSOP Vlašim

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: PK 449/1, 451/1, 453/1 v k.ú. Býkovice u Louňovic

Polouveský mokřad (Moravskoslezský kraj)

Rozsáhlý mokřad a mokřadní louka pod hrází dolního rybníka v Polouvsí, dnes značně degradovaný postupně se rozrůstajícím rákosem i množstvím odpadků, nanesených sem po loňských povodních; nedávno zastaven aktivitou pozemkového spolku nelegální návoz suti. V lokalitě hnízdí moták pochop (*Circus aeruginosus*), vyskytuje se zde i řada dalších rostlinných a živočišných druhů vázaných na tento biotop. Cílem péče omezení rozrůstání rákosin a posílení biodiverzity drobných živočichů (vybudování tůňky a zimoviště pro obojživelníky).

V péči ČSOP Jeseník nad Odrou

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 224, 225/1, 226/2 v k.ú. Polouvsí

Rašeliníště Bažantka (Kraj Vysočina)

Fragment přechodového rašeliníště, ležící na dně a na pravém svahu údolí Třeštského potoka západně od obce Doupě. Vegetace rašeliníště je tvořena ostřicovo-rašeliníkovými společenstvy přechodových rašeliníšť. V tůňkách a příkopech se rozmnožuje regionálně vzácná kuňka obecná (*Bombina bombina*). Též zajímavé druhy ptáků a hmyzu. Přírodní rezervace.

V péči Pobočky ČSO na Vysočině

Na lokalitě nebudou realizovány managementové aktivity, pouze je zařazena do hydrologické studie.

Rašeliníště Pod Trojanem (Kraj Vysočina)

Zchovalé svahové rašeliníště, vlhké a rašelinné louky a luční lada v nivě Jiřínského potoka. Luční lada a zrašelinělé svahy jsou uzavřeny v převážně smrkovém lese. Významně jsou zde zastoupena přechodová rašeliníště, pouze ve fragmentech jsou zastoupena nevápnitá mechová slatiniště. Na sušších okrajích tato společenstva přecházejí k podhorským

smilkovým trávníkům. V mozaice zrašeliněných luk najdeme zbytky vlhkých pcháčových luk. Z významných druhů rostlin zde roste početná populace prstnatce Fuchsova (*Dactylorhiza fuchsii*), dále všivec lesní (*Pedicularis sylvatica*), vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata*) a rosnatka okrouhlolistá (*Drosera rotundifolia*). Z ptáků se zde můžeme v hnízdním období pravidelně setkat se slukou lesní (*Scolopax rusticola*). Lokalita je také významným lovištěm čápa černého (*Ciconia nigra*). Lokalita registrovaná jako významný krajinný prvek.

V péči Pobočky ČSO na Vysočině

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 160, 168/1 v k.ú. Hlávkov, 790/5 v k.ú. Šimanov na Moravě

Říšnické louky (Středočeský kraj)

Komplex mokřadních luk s rozptýlenou keřovou a stromovou zelení jižně od Načeradce. Nejlépe vyvinuta zonalita společenstev sledující gradient podzemní vody na Podblanicku, jen málo narušená zemědělským hospodařením. Jádrem území dobře vyvinuté přechodové rašelině s bulvy ploníku a rašeliníku, s výskytem vachty trojlisté (*Menyanthes trifoliata*) a mochny bahenní (*Potentilla palustris*). Okraj lesa lemuje mechové slatiniště, kde se vyskytuje prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) a starček potoční (*Tephrosieris crispa*). V horní části lokality navazují vlhké pcháčové louky, na okraji louky jsou pak vyvinuty smilkové trávníky louky s výskyty všivce lesního a hadího mordu nízkého (*Scorzonera humilis*). Dále zde roste prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) a bohatá populace starčku potočního (*Tephrosieris crispa*). Viz též <http://www.csopvlasim.cz/cs/risnicke-louky>.

V péči ČSOP Vlašim

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: PK 439, 447/1, 447/2 v k.ú. Říšnice

Smrčiny (Středočeský kraj)

Mokřadní až rašelinná louka vklíněná do lesního komplexu Smrčina východně od Načeradce. Převládajícím rostlinným společenstvem jsou vysokobylinné porosty stojící na pomezí mezi přechodovými rašeliněmi a slatinými kyselými loukami, porosty vysokých ostřic a pcháčových luk. V silně zamokřených místech dominuje ostřice zobánkatá (*Carex rostrata*) doprovázená vachtou trojlistou (*Menyanthes trifoliata*). Jižní okraj bezlesé enklávy zabíhající do smrkového lesa je výrazně oligotrofní a nachází se zde fragment přechodového rašelině s vysokou pokryvností rašeliníky a s výskytem rosnatky okrouhlolisté (*Drosera rotundifolia*). Viz též <http://www.csopvlasim.cz/cs/smr diny>.

V péči ČSOP Vlašim

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: PK 3117 v k.ú. Nakvasovice

Soví doly (Královéhradecký kraj)

Lesnaté údolíčko východně od obce Lukavec kdysi patřilo k nejvýznamnějším lokalitám na Hořicku. Původní listnatý les byl ale uměle nahrazen nepůvodními smrkovými porosty, slatinné louky přestaly být obhospodařovány. Zanikly zde mimo jiné populace střevíčníku pantoflíčku (*Cypripedium calceolus*), tolije bahenní (*Parnassia palustris*) či ostřice Davallovoy (*Carex davalliana*). Český svaz ochránců přírody Jaro Jaroměř se snaží zachránit alespoň

poslední fragmenty zdejších mokřadních luk, kde se dosud udržel upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*), vemeník zelenavý (*Platanthera chlorantha*), bradáček vejčitý (*Listera ovata*) či oman vrbolistý (*Inula salicina*). Viz též <http://www.jarojaromer.cz/spolek/node/11>.

V péči ČSOP Jaro Jaroměř

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 201/9 v k.ú. Lukavec u Hořic

Šamonín (Kraj Vysočina)

V letech 2010 – 2011 byl na Jihlavsku realizován městem Brtnice projekt v rámci Operačního programu životní prostředí s názvem *Revitalizační opatření v k.ú. Brtnice, rybník Šamonín*. Součástí projektu situovaného do nivy říčky Brtnice byla také realizace tůní, jejichž primárním účelem bylo vytvoření vhodných mokřadních biotopů pro podporu biodiverzity vodních organismů. Tůně byly vybudovány zahloubením do terénu v nivě nad rybníkem ve vzdálenosti cca 50 – 100 m od vlastního toku. Jejich velikost je přibližně 3500 m², mají tvar dvou oválů spojených úzkým kanálem, nemají žádný objekt umožňující manipulaci s vodou. Hloubka tůní je v nejhlubších místech cca 1,2 m. Na drobném přítoku Brtnice nad tůněmi bylo vybudováno hradítko, od kterého vede mělká deprese umožňující napouštění tůní v případě nízkého stavu vody. Velmi rychlý sukcesní vývoj tůní po jejich napouštění naznačoval velký potenciál nově vzniklé lokality pro biodiverzitu mokřadních a vodních společenstev. Díky dohodě s vlastníkem se podařilo zajistit i vhodný management, který výrazně přispívá k zajištění funkčnosti tůní. Bohužel vinou kolonizace prostředí populací invazní střevličky východní (*Pseudorasbora parva*) bylo prostředí tůní výrazně narušeno.

V péči ČSOP Kněžice

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 1222/7 v k.ú. Brtnice

Tiské mokřady (Plzeňský kraj)

Komplex asi 10 ha podmáčených až rašelinných luk a pramenišť podél Struhařského potoka severně od obce Tis u Blatna. Výskyt mnoha ohrožených druhů mokřadní květeny v silných populacích - upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*), kosatec sibiřský (*Iris sibirica*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), prstnatec pleťový (*Dactylorhiza incarnata*), ostřice Hartmanova (*Carex hartmanii*), ostřice stinná (*Carex umbrosa*), všivec lesní (*Pedicularis sylvatica*), suchopýr úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*), prha arnika (*Arnica montana*), bublinatka jižní (*Utricularia australis*) aj. Též důležitý biotop obojživelníků a plazů; žije zde ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), čolek horský (*Triturus alpestris*), ropucha obecná (*Bufo bufo*) či skokan hnědý (*Rana temporaria*).

V péči ČSOP Launensia

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 348/2 a PK 371 v k.ú. Tis u Blatna

U Šeredů (Kraj Vysočina)

Lokalita leží na pravém břehu Maršovského potoka jižně od Maršovského rybníka a východně od samoty U Šeredů. Jedná se o zarůstající rašelinné louky, ostřicové mokřady a svahové prameniště, které jsou částečně zmeliorované a degradované, avšak stále se zde

vyskytuje řada zvláště chráněných a ohrožených druhů.

Ze zvláště chráněných druhů rostlin zde roste všivec lesní (*Pedicularis sylvestris*) a tolíje bahenní (*Parnassia palustris*), dalších 7 druhů spadá do kategorií červeného seznamu. V rámci ornitologického průzkumu zde byly zjištěny 4 druhy náležející mezi zvláště chráněné druhy a 9 druhů z červeného seznamu. Nejvýznamnějšími druhy jsou bekasina otavní (*Gallinago gallinago*) a křepelka polní (*Coturnix coturnix*).

V péči Pobočky ČSO na Vysočině

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 222 v k.ú. Jiřín

Údolí potoka u Dolské myslivny (Kraj Vysočina)

Reprezentativní zachovalé louky v protáhlém mělkém údolí drobného toku na pomezí Vysočiny a Středočeské pahorkatiny. Na lokalitě se nachází typicky vyvinuté druhově bohaté mokřadní pcháčové louky s výskytem prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*), vachty trojlísté (*Menyanthes trifoliata*) a starčku potočního (*Tephrosia crispa*), směrem výše po svahu přecházející do krátkostébelných smilkových trávníků. Na lokalitě bylo vytvořeno několik tůní, které jsou útočištěm obojživelníků. Potok, protékající územím, má čistou vodu. Na hraniční mezi se vyskytuje prvosenka jarní (*Primula veris*). Historická lokalita hořečku mnohotvarého českého (*Gentianella bohemica*). Přírodní rezervace. Viz též <http://www.csopvlasim.cz/cs/pr-udoli-potoka-u-dolske-myslivny>.

V péči ČSOP Vlašim

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 305/1, 305/2, 305/4, 305/5, 305/6, 305/8, 305/9, 305/12, 305/13, 305/18, 305/19, 305/20, 305/21, 305/24 v k.ú. Vyklantice

Údolnice – Mrchoviště (Moravskoslezský kraj)

Údolnice, do níž byly svedeny meliorace z polí, dnes nefunkční; původně les s výskytem periodických tůní a dnes zanedbaným vrbníkem. Jedna ze dvou mikrolokalit obdobného charakteru, sloužících jako biocentrum v intenzivně obhospodařované zemědělské krajině. Navazují na ně nové výsadby alejí v polích vedoucí až do nivy potoka. Výskyt obojživelníků i drobných savců. Cílem vyčištění lokality od náletů včetně prořezání a dosazení starého zanedbaného vrbníku s původními druhy vrb, podpora biodiverzity především drobných živočichů (obnova periodických tůní, vybudování zimoviště pro obojživelníky). Aktivity na této lokalitě by měly být příkladem i pro místní zemědělce.

V péči ČSOP Jeseník nad Odrou

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 1017/1 k.ú. Jeseník nad Odrou

Upolínová louka u Losin (Středočeský kraj)

Zachovalá mokřadní louka v hlubokém údolí Losinského potoka, v těsném sousedství evropsky významné lokality Losinský potok. Na lokalitě se nachází typicky vyvinutá vlhká pcháčová louka s populací upolínu nejvyššího (*Trollius altissimus*), který je ve skupinách rozšířen po celé louce. V méně sečených částech se vyskytují vysoké keře, v sečených částech jedinci běžné velikosti. Jedna z posledních lokalit upolínu na Podblanicku, významná i v rámci

kraje. Výskyt skokana zeleného (*Rana kl.esculenta*) a ropuchy obecné (*Bufo bufo*). Viz též <http://www.csopvlasim.cz/cs/upolinova-louka-u-losin>.

V péči ČSOP Vlašim

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: PK 156/1, 156/4, 162, 163, 168 v k.ú. Losiny

V Hati (Kraj Vysočina)

Lokalita leží na prameništi pravostranného bezejmenného přítoku Hajnického potoka na jihovýchodním okraji Farského lesa severovýchodně od obce Branišov. Jedná se o pastvinu a zarůstající pastevní lada, rašelinné louky, ostřicové mokřady a prameniště, které jsou částečně zmeliorované a degradované, avšak stále se zde vyskytuje řada zvláště chráněných a ohrožených druhů. Z rostlin zde najdeme 3 druhy náležející mezi zvláště chráněné a 10 druhů uvedených v červeném seznamu. K nejvýznamnějším druhům patří baňka bahenní (*Triglochin palustre*) a rosnatka okrouhlolistá (*Drosera rotundifolia*). Žije zde 10 druhů zvláště chráněných ptáků a 14 druhů je zařazeno do červeného seznamu. Nejvýznamnějšími druhy jsou bekasina otavní (*Gallinago gallinago*) a sluka lesní (*Scolopax rusticola*). Část lokality ve vlastnictví pozemkového spolku.

V péči Pobočky ČSO na Vysočině

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 93, 95, 103/3, 104/1 v k.ú. Branišov u Jihlavy

V Losích (Kraj Vysočina)

Mokřadní louka, částečně zarostlá olšinou, mimo jiné s výskytem vzácných mokřadních druhů mravenců či rosnatky okrouhlolisté (*Drosera rotundifolia*). Registrována jako významný krajinný prvek. Dlouhodobě bez péče, údržba obnovena po mnoha letech pozemkovým spolkem v loňském roce.

V péči ČSOP SEV Mravenec

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 124/3, 1224/2 k.ú. Nový Rychnov, 367/1 k.ú. Řeženčice

Violky (Královéhradecký kraj)

Vlhká ostřicové louka, částečně zničená zbudováním rybníka, na západním okraji lesa Kaltouz východně od Smiřic. Nejvýznamnějším druhem, který zde dosud přežívá a který dal lokalitě i její jméno, je kriticky ohrožená violka vyvýšená (*Viola elatior*), která ve východních Čechách roste kromě tohoto místa již pouze na jedné další lokalitě. Dalšími vzácnými rostlinami je česnek hranatý (*Allium angulosum*), prstnatec pleťový (*Dactylorhiza incarnata*), žluťucha lesklá (*Thalictrum lucidum*) a další. Viz též <http://www.jarojaromer.cz/spolek/node/10>.

V péči ČSOP Jaro Jaroměř

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 3338 v k.ú. Černilov

Východočeská Sahara (Pardubický kraj)

Unikátní projekt nedaleko Lázní Bohdaneč, využívající koridoru pod elektrickým vedením VNV pro podporu druhů preferujících nelesní stanoviště, zejména s narušovaným povrchem. Jméno lokality odkazuje k faktu, že jde převážně o písčiny, na nichž je uměle narušována povrchová vegetace. Do tohoto projektu je však zařazena mokřadní část této lokality s několika tůněmi, s výskytem mj. skokana ostronosého (*Rana arvalis*), štíhlého (*Rana dalmatina*), skřehotavého (*Pelophylax ridibundus*) a hnědého (*Rana temporaria*), kuňky obecné (*Bombina bombina*), blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*), rosničky zelená (*Hyla arborea*), čolka obecného (*Lissotriton vulgaris*) či vážky jasnoskvrnné (*Leucorrhinia pectoralis*). Projekt je realizován Českým svazem ochránců přírody Jaro Jaroměř postupně od roku 2011. Viz též <http://www.jarojaromer.cz/spolek/node/125>.

V péči ČSOP Jaro Jaroměř

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 1855/1 v k.ú. Lázně Bohdaneč

Stepní a obdobné lokality

Bílá stráň u Malíče (Ústecký kraj)

Bílé stráně u Malíče-Knobložky jsou výhřevné, suché svahy na opukovém podloží se západní a jihozápadní expozicí, širokolisté suché trávníky s výskytem vstavačovitých. Je to významný přírodní fenomén Litoměřicka a nalezištěm vysokého počtu druhů květeny a fauny. Lokality byly dříve sekanými a pasenými loukami. Významný je i starý švestkový sad a křovinami porostlé agrární hrázky. Pětiprstka hustokvětá (*Gymnadenia densiflora*) se na bílých stráních u Knobložky a Malíče v posledních letech úspěšně šíří, rozrůstá se i populace pětiprstky žežulníku (*Gymnadenia conopsea*). Dále se zde setkáme s bělozářkou větevnatou (*Anthericum ramosum*), lilii zlatohlavou (*Lilium martagon*), lnem žlutým (*Linum flavum*), hořečkem brvitým (*Gentianopsis ciliata*), hořcem křížatým (*Gentiana cruciata*), hvězdnicí chlumní (*Aster amellus*), koniklecem lučním (*Pulsatilla pratensis*), pěchavou vápnomilnou (*Sesleria caerulea*), hřibem satanem (*Boletus satanas*), zárazami (*Orobancha sp.*)... V lokalitě hnízdí žluva hajní (*Oriolus oriolus*).

V péči ČSOP Launensia

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 487/1 v k.ú. Malíč

Holibka (Ústecký kraj)

Znělcový vrch Holibka; vrcholová a svahová stepní louka (jihozápadní expozice) se soliterními keři nad Lukovským potokem. Přestože není chráněnou lokalitou, je bohatým nalezištěm stepní květeny Českého středohoří. Jedná se o úzkolisté suché až stepní trávníky. V jarním období tu rozkvetou stovky konikleců lučních (*Pulsatilla pratensis subsp. bohemika*), bělozářek liliovitých (*Anthericum liliago*) či skalníky. Významný je výskyt stepníka rudého (*Eresus kollari*), ještěrky obecné (*Lacerta agilis*) a hnízdění tuhýka obecného (*Lanius collurio*).

V péči ČSOP Launensia

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 241 v k.ú. Razice

Ještěří ráj (Královéhradecký kraj)

Jižní a západní svah s teplomilnými společenstvy na jihovýchodním okraji vsi Brod nad Labem. Je zde velmi silná populace ještěrky obecné a slepýše křehkého (*Anguis fragilis*). Lokalita cenná zejména z hlediska entomologického. Z motýlů zde byli zjištěni např. světlopáska bělavá (*Pseudeustrotia candidula*), rákosnice proměnlivá (*Chilodes maritima*), rákosnice běloskvrnná (*Archanara dissoluta*), bělopásek dvouřadý (*Limenitis Camilla*), šest druhů vřetenušek (vřetenuška štírovníkovitá *Zygaena angelicae*, vřetenuška kozincová *Zygaena loti*, vřetenuška komonicová *Zygaena viciae*, vřetenuška obecná *Zygaena filipendulae*, vřetenuška mateřídoušková *Zygaena purpuralis* a vřetenuška čičorková *Zygaena ephialtes*), je zde silná populace okáče bojínkového *Melanargia galathea* a modráska vikvicového *Lysandra coridon*, vyskytuje se zde i otakárek fenyklový *Papilio machaon*. Zajímavý je výskyt samotářských včel či cikády chlumní *Cicadetta montana*. V minulosti i významná botanická lokalita, po vhodných managementových zásadách očekáváme návrat některých momentálně neznámých druhů. Prozatím zjištěn hořeček brvitý (*Gentianopsis ciliata*), jetel alpský (*Trifolium alpinum*), křivatec rolní (*Gagea villosa*), růže galská (*Rosa gallica*) a pcháč bezlodyžný (*Cirsium acaulon*). Z důvodu zabránění nevhodného využití vykoupeno do vlastnictví Českého svazu ochránců přírody. Viz též <http://www.mistoproprrodu.cz/zachranene-lokality/jesterci-raj>.

V péči ČSOP Jaro Jaroměř

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 552/3, 552/5, 552/6, 557, 559/2, PZE 552/1, 559 k.ú. Brod nad Labem

Milská stráž (Středočeský kraj)

Širokolisté suché trávníky s rozptýlenou stromovou i keřovou zelení, s významným výskytem vstavačovitých a velmi cennou entomofaunou na jihovýchodním okraji Džbánů. Známa je zejména silná populace vstavače nachového (*Orchis purpurea*), čítající několik tisíc kusů, jež se zde udržuje díky dlouholeté péči pozemkového spolku. Najít tu lze i okrotici bílou (*Cephalanthera alba*), bradáček vejčitý (*Listera ovata*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*) a několika druhy kruštíků, z druhů mimo vstavačovitě například lilii zlatohlavou (*Lilium martagon*), astru chlumní (*Aster amellus*), bělozářku větvitou *Anthericum ramosum*, sasanku lesní (*Anemone sylvestris*) či hořeček brvitý (*Gentianopsis ciliata*). Výskyt řady druhů plazů - ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), zmije obecná (*Vipera berus*). Přírodní rezervace. Část pozemků vykoupena do vlastnictví Českého svazu ochránců přírody. Viz též <http://www.mistoproprrodu.cz/zachranene-lokality/milaska-stran>.

V péči ČSOP Launensia

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 16/32 v k.ú. Milý

Oblík (Ústecký kraj)

Louky na svahu Oblíku (mimo přírodní rezervaci) jsou příkladem stepní vegetace Českého středohoří. Tvoří je úzkolisté suché až stepní trávníky s hojným výskytem zvláště chráněných druhů. Z rostlin jsou to především hlaváček jarní (*Adonis vernalis*), divizna brunátná (*Verbascum phoeniceum*), bělozářka liliovitá (*Anthericum liliago*), kozinec bezlodyžný (*Astragalus exscapus*), kavyl sličný (*Stipa pulcherrima*). Významný je výskyt chráněných druhů obratlovců - užovky hladké (*Coronella austriaca*) a bělořita šedého (*Oenanthe oenanthe*).

Zcela výjimečná a neobyčejně bohatá je fauna bezobratlých, představovaná mnoha chráněnými a velmi vzácnými teplo- a suchomilnými druhy.

V péči ČSOP Launensia

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 291, 292 v k.ú. Mnichov u Loun

Pouzdřanská step (Jihomoravský kraj)

Jedna z nejvýznamnějších stepních lokalit v České republice (národní přírodní rezervace). Botanicky nejvíce cenné jsou panonské stepní porosty, ať už s dominujícím kavylem sličným (*Stipa pulcherrima*), nebo drnové stepi s dominující kostřavou walliskou (*Festuca valesiaca*) a smělkem štíhlým (*Koeleria macrantha*). K zdejším největším rostlinným vzácnostem patří zejména panonský endemit pelyněk Pančičův (*Artemisia pancicii*), dále kozinec bezlodyžný (*Astragalus exscapus*), sesel pestrý (*Seseli pallasii*), hojník chlumní chocholatý (*Hesiodia montana comosa*), bezobalka sivá (*Trinia glauca*), katrán tatarský (*Crambe tataria*), kosatec pestrý (*Iris variegata*), kosatec trávovitý (*Iris graminea*) a kosatec nízký (*Iris pumila*), zvonek boloňský (*Campanula bononiensis*) a zvonek sibiřský (*Campanula sibirica*). Ze vzácnějších hub zde roste choroš travní (*Polyporus rhizophilus*), hřib královský (*Boletus regius*), hřib rudonachový (*Boletus rhodopurpureus*), ohnivce zimní (*Microstoma protractum*), hvězdovka vlasohlavá (*Geastrum melanocephalum*) či palečka zimní (*Tulostoma brumale*). Nesmírný význam má lokalita i pro celou škálu bezobratklých živočichů. K nejvýznamnějším patří střevlík uherský (*Carabus hungaricus*) a majka uralská (*Meloe uralensis*), která zde má jedinou lokalitu v ČR, dále například hlodáči (*Trox cadaverinus* a *Trox eversmannii*), krasec *Sphenoptera antiqua* nebo chrobák vrubounovitý (*Sisyphus schaefferi*), z rovnokřídlých stojí za zmínku saranče stepní (*Euchorthippus pulvinatus*) i dnes běžná kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*), snad zde stále ještě přežívá i kobyłka sága (*Saga pedo*). Vzácné pavouky zastupuje pavučenka vývrtková (*Hylyphantes nigritus*) a cedivečka *Dictyna vicina* (jediná lokalita v ČR). I přes tyto nesporné hodnoty je péče o lokalitu velmi zanedbána, proto se ji ujal pozemkový spolek. Viz též <http://www.jarojaromer.cz/spolek/node/146>.

V péči ČSOP Jaro Jaroměř

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 2315, 2227 v k.ú. Pouzdřany

Salátův kopec (Kraj vysočina)

Lokalita je biotopem významných chráněných a ohrožených rostlin – hořečku mnohotvarého českého (*Gentianella praecox subsp. bohemica*), jalovce obecného (*Juniperus communis*) a kociánku dvoudomého (*Antennaria dioica*). K dalším zajímavým druhům patří pampeliška červenoplodá (*Taraxacum erythrospermum*) nebo rozrazil jarní (*Veronica verna*). Podrobný průzkum hmyzu a pavouků na lokalitě potvrdil výskyt celkem 279 druhů. Z toho bylo 169 druhů brouků, 35 druhů denních motýlů, 7 druhů vřetenušek a 68 druhů pavouků. K nejnápadnějším patří někteří velcí brouci, jako např. majka obecná (*Meloe prascarabeus*), střevlík Scheidlerův (*Carabus scheidleri*) nebo teplomilný prskavec menší (*Brachinus exsplodens*). Pestré společenstvo denních motýlů je závislé na bohatě kvetoucích porostech bylin. Početné jsou zde populace regionálně významných druhů jako je modrásek lesní (*Cyaniris semiargus*), ostruháček kapinícový (*Satyrrium acaciae*) nebo soumráčník čárkovaný (*Hesperia comma*). Mimořádný je počet zjištěných druhů vřetenušek a zejména početná

populace vřetenušky kozincové (*Zygaena loti*), vzácně byla nalezena mizející vřetenuška štírovníková (*Zygaena angelicae*). Lokalita je však dnes zarostlá místy téměř neprostupným porostem křovin. Pro záchranu lokality je žádoucí obnovit zde pastvu.

V péči ČSOP Kněžice

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 54, 55, 77/3, 95/1, 95/20, 514/1, 533/4 v k.ú. Zašovice

Vědlice (Ústecký kraj)

Širokolisté suché trávníky s významným výskytem vstavačovitých a velmi cennou faunou bezobratlých. Jednu z největších populací v ČR, čítající stovky jedinců, zde tvoří vstavač osmahlý (*Orchis ustulata*). Kromě něj zde tvoří velké populace také další druhy orchidejí - vemeník zelenavý (*Platanthera chlorantha*), okrotice bílá (*Cephalanthera alba*), bradáček vejčitý (*Listera ovata*) nebo kruštík růžkatý (*Epipactis muelleri*). Vzácnější je kruštík tmavočervený (*Epipactis atrorubens*) nebo tořič hmyzonosný (*Ophrys insectifera*). Najdeme zde i další vzácné druhy rostlin jako je hořec křížatý (*Gentiana cruciata*), hořeček brvitý (*Gentianopsis ciliata*), sasanka lesní (*Anemone sylvestris*), astra chlumní (*Aster amellus*), astra zlatovlásek (*Galatella linosyris*) nebo také hřib Fechtnerův (*Boletus fechtneri*). Z hmyzu např. majky, cikády či sklípkánek pontický (*Atypus muralis*). Součást evropsky významné lokality Stráně u Dražobuzi a Vědlic.

V péči ČSOP Launensia

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 1635, 1644/3 v k.ú. Vědlice

Zázmoníky (Jihomoravský kraj)

Stepní a lesostepní společenstva v na svazích severně od Bořetic hostí hlaváček jarní (*Adonathe vernalis*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), včelník rakouský (*Dracocephalum austriacum*), kosatec různobarvý (*Iris variegata*), kosatec nízký (*Iris pumila*), sasanku lesní (*Anemone sylvestris*), třemdavu bílou (*Dictamnus albus*), kavyl sličný (*Stipa pulcherrima*), kavyl Ivanův (*Stipa joanis*) a další vzácné rostliny. Vyskytují se tu i zajímavé teplomilné druhy dřevin – dub šípák (*Quercus pubescens*), dřín (*Cornus mas*) či jeřáb břek (*Sorbus torminalis*). Žije zde řada vzácných druhů hmyzu – mimo jiné kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*), můra leinerova (*Conisania leineri*) či přástevník kostivalový (*Callimorpha quadripunctaria*) – i dalších živočichů, např. ještěrka zelená (*Lacerta viridis*). Území je postižené nevhodnými výsadbami akátu (*Robinia pseudoacacia*) a šířením dalších invazivních dřevin, zejména pajasanu (*Ailanthus altissima*) a svídy (*Cornus sericea*). Péče o majetkoprávně velmi komplikované území je řešena postupnými výkupy pozemků do vlastnictví Českého svazu ochránců přírody. Zájmová lokalita leží mimo stejnojmennou přírodní rezervaci. Součást evropsky významné lokality Kuntínov. Viz též <http://www.mistoproprrodu.cz/zachranene-lokality/zazmoniky>.

V péči Společnosti pro venkov

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 1030/3, 1030/4, 1031/8, 1037/6, 1037/7, 1052/10 a 1052/11 982/5, 982/7, 982/8, 993/3, 993/4, 993/5, 1027/1, 1027/2 1030/1, v k.ú. Bořetice u Hustopečí

Kombinované lokality (mokřad + step)

Hády (Jihomoravský kraj)

Rozlehlý komplex opuštěných vápencových lomů a fragmentů lesostepí na severovýchodním okraji Brna. Horní část lokality tvoří Etážový lom, přirozenou cestou, Spodní část rozlehlé fragmenty lesostepní vegetace, chráněné jako přírodní památky Kavky a Velká Klajdovka, mezi nimiž se nalézá Růženin lom, na jehož dně se pro změnu nacházejí mokřadní společenstva s několika velkými tůňemi, jejichž okolí je osídleno řadou druhů vázaných na vodní prostředí (kruštík bahenní (*Epipactis palustris*), velké množství vodního hmyzu, užovka obojková *Natrix natrix*). Hády jsou domovem řady teplomilných druhů rostlin, mimo jiné koniklece velkokvětého *Pulsatilla grandis*, kosatce různobarvého (*Iris variegata*), dubu pýřitého (*Quercus pubescens*), růže bedrníkolisté (*Rosa spinosissima*), třešně křovité (*Prunus fruticosa*), pelyňku pontického (*Artemisia pontica*) či omanu mečolitého (*Inula ensifolia*). Aktivity pozemkového spolku začaly na Hádech po roce 2000, kdy zde byla ukončena těžba a hrozila zástavba přírodně velmi cenného území. Té se podařilo zabránit, dnes je pozemkový spolek částečně vlastníkem a částečně nájemcem celého rozlehlého území. Oba lomy jsou příkladem citlivé rekultivace, na níž se pozemkový spolek podílel. Viz též

<http://www.pshhady.cz>.

V péči ČSOP PS Hády

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 2377/1, 2377/10, 2377/16, 2377/20, 2377/29, 2377/30, 2384/1 v k.ú. Maloměřice, KN 703/3, 704/2, 704/3, 704/4 v k.ú. Kanice

Josefov (Královéhradecký kraj)

Bývalé vojenské cvičiště a navazující severně orientované stráně podél celého severovýchodního okraje Josefova. Jedná se o lesostepní společenstva, střídavě vysychavé mokřiny a extenzivní ovocný sad. Zdejší nejvýznamnější rostlinou je pýchava slatinná (*Sesleria uliginosa*), která se zde udržela v počtu několika trsů. Lokalita je též jedním z posledních míst výskytu česneku hranatého (*Allium angulosum*) v regionu. Z dalších zajímavějších druhů možno uvést modřeneček chocholatý (*Muscari comosum*), hořec brvitý (*Gentianopsis ciliata*), pcháč bezlodyžný (*Cirsium acaule*), bradáček vejčitý (*Listera ovata*), kruštík široolistý (*Epipactis helleborine*), okrotici bílou (*Cephalanthera alba*), oman vrbolistý (*Inula salicina*) či prvosenku jarní (*Primula veris*). Krom toho je nutné zmínit i zdejší hmyz, především motýly.

K nejatraktivnějším patří otakárek fenyklový (*Papilio machaon*), k nejvýznamnějším modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*). Místním živočišným unikátem je brouk svižník německý (*Cicindela germanica*), který zde má jedinou lokalitu ve východních Čechách. Opomenout nelze ještěrky (*Lacerta agilis*), slepýše (*Anguis fragilis*), užovku obojkovou (*Natrix natrix*) ani řadu druhů ptactva, například koroptve (*Perdix perdix*), křepelky (*Coturnix coturnix*), slavíky (*Luscinia megarhynchos*), ťuhýky (*Lanius collurio*) či strnada lučního (*Miliaria calandra*). Viz též <http://www.jarojaromer.cz/spolek/node/46>.

V péči ČSOP Jaro Jaroměř

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 391/1 v k.ú. Jaroměř

Na ostrově (Středočeský kraj)

Bývalé obecní pastviny s hojným výskytem jalovce obecného v údolíčku pravostranného přítoku Blanice; dnes bohužel z větší části zalesněné borovicí. Na jalovec je vázán výskyt řady vzácných druhů hub (zaznamenáno zde 123 druhů – pro *Chloroscypha sabiniae* jde o jediný známý výskyt v Čechách a pro kornatcovitou houbu *Aleurodiscus norvegicus* dokonce o jediný známý výskyt mimo Skandinávii) a hmyzu (také některé z nich mají jen několik málo lokalit v republice). Na jalovcovou stráž navazuje niva potoka s fragmenty tužebníkových lad. Přírodní památka. Pro zajištění specifického managementu (mimo jiné možná jediná lokalita v republice, kde je v současné době oficiálně povolena pastva v lese) lokalita vykoupěna do vlastnictví Českého svazu ochránců přírody. Viz též

<http://www.mistoproprirodu.cz/zachranene-lokality/na-ostrove>.

V péči ČSOP Vlašim

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 457/1 v k.ú. Nemíž

Písník Jaroměř (Královéhradecký kraj)

Zatopený písník na severním okraji Jaroměře představuje ukázkou osídlování lidskou rukou vytvořeného stanoviště v regionu s původními druhy rostlin a živočichů. Bezprostřední okolí pískovny má spíše stepní charakter, a tak tvoří s mokřadem v pískovně zajímavý kontrast. Vitální populace rmenu barvířského (*Arthemis tinctora*), stabilnější populace skokana skřehotavého (*Pelophylax ridibundus*), ropuchy obecné (*Bufo bufo*), slabší populace čolka obecného (*Lissotriton vulgaris*) a skokana hnědého (*Rana temporaria*) a snad sále ještě i čolka velkého (*Triturus cristatus*), prosperující populace ještěrky obecné (*Lacerta agilis*), slepýše křehkého (*Anguis fragilis*) a užovky obojkové (*Natrix natrix*), 7 druhů vážek, teplomilná společenstva hmyzu. Viz též <http://www.jarojaromer.cz/spolek/node/73>.

V péči ČSOP Jaro Jaroměř

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: KN 581/3 v k.ú. Jaroměř

Údolí Radonínského potoka (Kraj Vysočina)

Rozsáhlé území bývalého pastevního areálu v katastru obcí Radonín a Číchov na obou březích Radonínského potoka. Jedná se o pestrou mozaiku suchých trávníků, pramenišť, vlhkých luk a teplomilných křovin o celkové rozloze cca 10 ha. Na části území byla v roce 2014 obnovena pastva ovcí. Biotopy suchých trávníků jsou díky dlouhodobé absenci péče ve špatném stavu, dochází k šíření třtiny křovištní a křovin na úkor cenné vegetace suchých trávníků. Přesto zde dosud přežívá řada regionálně významných druhů rostlin i živočichů. Na plochách, kde byla obnovena pastva, dochází k regeneraci suchomilných společenstev. Vhodné je obnovit pastvu a provést redukci dřevin na co největší ploše suchých trávníků. V údolí potoka se nachází také fragmenty vlhkých biotopů a pramenišť, kde je rovněž žádoucí obnova péče. Z významných druhů byly zjištěny majka obecná (*Meloe prascarabeus*), pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), prvosenka vyšší (*Primula elatior*), devaterník velkokvětý (*Helianthemum grandiflorum*).

V péči ČSOP Kněžice

Managementové aktivity budou realizovány na těchto pozemcích: 1185/5, 1185/6, 1185/14, 1185/22, 1208, 1217, 1224/1, 1233/4, 1235, 1269, 1273 v k.ú. Brtnický Číchov, 168/2, 187, 193/1, 194/1, 194/2, 194/3, 194/4, 170/1, 172/1, 185/1, 188, 190, 224/1 v k.ú. Radonín